

ky. Po nasazení výkonných kalových čerpadel jsme pronikli skrze sifony do obou prostor. Provedli jsme dokumentaci dutin, objevili jsme nové části a začali zkoumat chodby,

které by nám usnadnily přístup. Propojit Starou Býčí skálu a Barovou jeskyni se nám prozatím nepodařilo. Ale tak lehce se nevzdáme!

Summary: Exploration of the sumps od the Barová jeskyně Cave

In years 2011 and 2012, our Caving Club 6–01 Býčí skála focused on the entry to two water halls on the Jedovnický potok Stream, in continuation of the excavations in the Větrný (Windy) Tunnel in 2009–2011. The Křížový dóm (Cross Hall) and the Dóm ticha (Silence Hall) were hitherto accessible only with the use of diving technique. After the introduction of powerful mud pumps, it was possible to reach through the sumps into both rooms. The cavities were documented, new spaces were discovered, and the exploration of the corridor was started with the aim of an easier access. We have not been successful yet in interconnecting the Stará Býčí skála Cave with the Barová Cave.

Obr. 1 Jeskyně Barova-Sobolova, sifony mezi Barovou a Dómem ticha, stav 2012 (v barevné příloze)

Fig. 1 Barova-Sobolova Cave, sumps between the Barova Cave and Silence Hall, state in the year 2012 (in the coloured supplement)

Čerpací pokus ve Výtoku Řičky I

Igor Harna, Petr Nováček, Petr Kos (ZO 6–12 Speleologický klub Brno)

Při návštěvě údolí Řičky v měsíci srpnu roku 2012 a zjištění, že ve Výtoku Řičky I pod Lysou (Ř–30 dle evidence Himmelů) neteče voda, jsme nabyli dojmu, že by se dal uskutečnit zkušební čerpací pokus s cílem proniknout do sifonu. Po domluvě se Správou CHKO Moravský kras se zdála být tato akce uskutečnitelná. Známa hloubka sifonu

je 23 m (srv. Himmel a Himmel 1967; 2012, 50; Výbor ZO 6–09 Labyrint) a když se tu v roce 2004 potápěli kluci z Prahy (J. Hovorka, J. Šulc a F. Pudil; ponor do hloubky 20 m) v 11 m zachytili silné proudění vody (Kos 2005). Svědčí to o existenci zatopených krasově-puklinových cest ve vápencích, které v této hloubce přivádí proudící vodu do vertikální vzestupné sifonální části staticky zatopeného krasového vývěru. Naším přáním bylo dostat se s vodní hladinou alespoň do této hloubky a boční přítokové cesty podzemní Řičky prozkoumat.

Problém však nastal v připojení elektřiny, která je instalována ve štolu vlevo nad Výtokem 1, kde se nachází zdroj chladících vod pro ústřednu bývalého tajného strategického objektu (dnes Archiv Ministerstva vnitra) na Spálenišku nad Kanicemi (Balák et al. 2001, 61). Objekt ale změnil během doby svého majitele a není již ke svému primárnímu účelu využíván. Do štoly vede 22 kW, které živí 6 kW rozvodnu, jejíž zapojení by nás přišlo na 1 000 Kč za hodinu. Tato cesta se nám proto nezdála být pro náš pokus výhodná.

Po domluvě s kolegy z Býčí skály byla nakonec akce svolána na sobotu 8. srpna. Petr Nováček domluvil čerpadlo a Igor Harna zajistil výkonnou centrálu. Hadice a zbývající technický materiál dodali kolegové ze ZO 6–01 Býčí skála.

V sobotu ráno se setkáváme u vývěru a chystáme čerpák. Scházíme se v hojném počtu 10 lidí. Po ponoření čerpadel a připojení elektřiny zahajujeme čerpací pokus v 10.30 hod. Nálada pracovního kolektivu je dobrá a z vývěru neteče ani kapka vody, což slibuje mnohé. Ale jaké bylo naše překvapení, když voda po krátké době vydatného čerpání klesla jen asi o 4–8 cm, a pak se její hladina na této úrovni ustálila bez nejmenších známek dalšího poklesu. Čerpání pokračovalo ještě celé 4 hodiny, a pak bylo ukončeno.

Při úspěšném pokusu o snížení hladiny sifonu bylo domluveno s Jiřím Bruthansem, že současně uskutečníme stopovací zkoušku. Ale vzhledem k tomu, že se nepovedlo snížit hladinu vody natolik, abychom našli podzemní cesty

Foto 1 Výtok Řičky I – vývěrová štola (Foto I. Harna)

Photo 1 Resurgence of the Řička Stream I – the resurgence gallery (Photo by I. Harna)

bifurkace Říčky k Výtoku I, bylo nakonec provedeno alespoň měření průtoku. Vyplynulo z něj, že ve Výtoku II proudilo 20 l.s^{-1} (tj. $72 \text{ m}^3.\text{hod}^{-1}$), ale čerpadlo, které bylo zanořeno ve Výtoku I, mělo přitom výtlač pouhých 10 l.s^{-1} . Vodu ze sifonu nebylo proto možné s naším technickým vybavením snížit více, než se podařilo na počátku „čerpáku“.

Plyne nám z toho tedy poznatek, že je zapotřebí nasadit čerpadla s výtlačem alespoň 50 l.s^{-1} , aby byl čerpací pokus úspěšný. Pro úspěšný chod více čerpadel je však nutné zajistit dočasnou přípojku elektriny.

Z dřívějšího hydrologického výzkumu jasně vyplývá, že z Výtoku Říčky I vytékají vody, které nenaplňují typické sifony zóny hydrodynamické krasové cirkulace, ale zónu podúdolní cirkulace krasových pramenných vod, jež jsou dotovány z obrovského krasovo-puklinového rezervoáru (srv. Gregor 1975), jenž leží poněkud níže než vlastní přítok podzemní Říčky. Kapacitu podzemních krasových vod nelze ve sledované oblasti předem odhadnout. Musí být ale obrovská, neboť značná část vod je v současnosti nepřetržitě jímána artézskými a průzkumnými vrty, které poskytují pitnou a užitkovou vodu okolním obcím a dalším hospodářstvím.

Akce se zúčastnili za ZO 6–12: I. Harna (sen.), I. Harna (jun.), P. Novaček, J. Němeček, za ZO 6–01 T. Kolbábek, L. Kosíková, J. Svozil, za ZO 6–21 A. Havel, T. Kočí a za ZO 6–06 D. Mikeš.

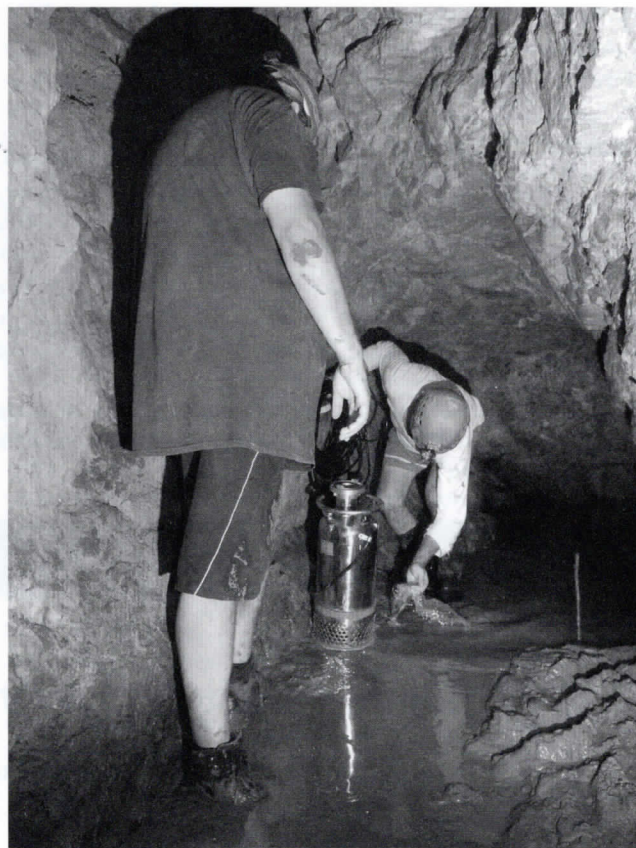

Foto 2 Výtok Říčky I – instalace čerpadla do ústí vývěrové propasti (Foto I. Harna)

Photo 2 Resurgence of the Říčka Stream I – installation of a pump in the entrance to the resurgence chasm (Photo by I. Harna)

Summary: A pumping test in the Resurgence of the Říčka Stream I

During our visit of the Říčka Stream valley in August 2012, we found no outflow from the Resurgence of the Říčka Stream I below Lysá (Ř – 30 in the nomenclature of Himmel and Himmel). This motivated us to conduct a pumping test with the aim to pass into the sump. After negotiation with the Moravian Karst PLA Administration, this idea seemed feasible. The documented depth of the sump is 23 m (cf. Himmel – Himmel 1967; 2012, 50; Výbor ZO 6–09 Labyrint). In 2004, Prague divers (J. Hovorka, J. Šulc and F. Pudil; a dive to the depth of 20 m) registered a strong water flow at 11 m (Kos 2005). This indicates a presence of flooded karst-joint paths in limestones which convey the flowing water at this depth into the vertically rising siphonal tract of the statically flooded karstic resurgence. It was our wish to lower the water level at least to this depth and to explore the lateral inflow paths of the subterranean Říčka Stream.

Literatura:

- Balák I. a kol. (2001): Údolí Říčky v Moravském krasu. – Městská knihovna v Blansku: 1–214. Blansko.
Gregor V. A. (1975): Hydrologie a hydrogeologie severní části Moravského krasu. – Rukopis – Open File Report, Geologický ústav Moravského muzea, Oddělení pro výzkum krasu, KOMM 17/75, Brno.
Himmel J., Himmel P. (2012): Jeskyně v povodí Říčky. – ČSS ZO 6–11 Královopolská vlastním nákladem: 1–57.
Kos P. (2005): Zpráva o činnosti ZO 6–12 Speleologický klub Brno za rok 2004. – Speleofórum, 24: 55–56. Praha.
Výbor ZO 6–09 Labyrint (1981): Průnik ve vývěru Říčky I z hloubky 13 m do hloubky 25 m. – Výroční zpráva ZO 6–09 Labyrint v archivu ČSS v Blansku, Blansko.
<http://old.speleo.cz/soubory/speleo/sp26/hydro.htm>
<http://pc-bastlirna.wz.cz/index.php?clanek=kanicky>

ČESKÁ SPELEOLOGICKÁ SPOLEČNOST

CZECH SPELEOLOGICAL SOCIETY

ROČNÍK
VOLUME

32

SPELEOFÓRUM

2013

SETKÁNÍ SPELEOLOGŮ V MORAVSKÉM KRASU
MEETING OF CAVERS IN THE MORAVIAN KARST

19. - 21. dubna 2013 April 19 to 21, 2013

sestavili / *edited by*: Pavel Bosák, Milan Geršl, Jiřina Novotná
korektury a překlad anglických textů / *English translations*: Jiří Adamovič

Prostorné šachty jsou na Maganiku klasikou: propast Pod medvědicí, Černá Hora (Foto P. Čáslavský)
Spacious shafts are typical for the Maganik Range: the Pod medvědicí Abyss, Montenegro (Photo by P. Čáslavský)